

SEÇİM TUTUM BELGESİ

14 Mayıs 2023 tarihinde yapılacak Cumhurbaşkanı ve milletvekilleri seçimlerinde Türkiye'nin önümüzdeki yüzyılını belirleyecek bir karar alacağız. Toplumu otoriterliği ile boğan, emekçileri uyguladığı sermaye politikaları ile yoksullaştıran, yoksunlaştıran, geleceğimizi tek adamın keyfi kararlarına bağlayan bir sistemin sürmesi ya da sona ermesi arasında bir tercih yapacağız.

Kamu emekçileri Türkiye'nin bir dönüm noktasında olduğunun farkındadır. Yapacakları tercihle demokratik, eşitlikçi, özgürlükçü, laik temelde bir Cumhuriyetin inşasına katkı yapacaklardır. Yılların mücadele birikimi kamu emekçilerinin tercihlerinde başlıca yol gösterici olacaktır.

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi adıyla yaşama geçirilen bu sistem iddia edildiği üzere toplumsal sorunlara hızlı, etkili çözümler getirmediği gibi kamu kurumlarının çökmesine, liyakatsizliğin, kayırmacılığın yaygınlaşmasına, hukuksuzluğun derinleşmesine, adaletsizliğe, yoksullaşmaya, ayrımcılığa ve kutuplaşmaya neden olmuştur.

- ¶ **Kamu emekçileri bu seçimde öncelikle en kararlı biçimde bu tek adam sistemine “hayır!” diyecektir.**
- ¶ **Kamu emekçileri demokratik bir anayasa ve toplumun her kesimini kapsayan, emekçilerin güçlü biçimde temsil edildiği bir parlamenter sistem için oy verecektir.**

AKP iktidarı dönemi özelleştirme politikalarının hızla hayata geçirildiği, Türkiye emekçilerinin her katmanı için güvencesizleşmenin derinleştiği bir dönemdir. Taşeron, sözleşmeli, geçici, mevsimlik, kiralık vb. çalışma biçimleri, toplum yararına çalışma gibi eğreti istihdam modelleri vb. yaygınlaşmış, güvencesizlik bir norm halini almıştır.

¶ Kamu emekçileri Anayasada belirtilen çalışma hakkının korunduğu, insana yakışır iş yaklaşımının gelişeceği ve güvenceli istihdamın yaygınlaşacağı bir Türkiye için oy verecektir.

AKP iktidarı dönemi sendikal hak ihlallerinin zirveye ulaştığı bir dönem oldu. Kamu emekçileri için gerçek bir toplu iş sözleşmesi ve grev hakkı sağlanmadı. 4688 sayılı yasa yandaş konfederasyonun da desteği alınarak son sözü iktidarın söylediği bir şekilde düzenlendi. Kamu emekçileri ve emeklileri yoksulluğa ve sefalete mahkûm edildi. TİS süreci Cumhuriyet ittifakının gölgesindeki sendikaların da desteğiyle başı sonu belli bir oyuna dönüştü. Grev hakkı işçilerde ise keyfi ve sistematik ertelemelerle neredeyse kullanılamaz hale getirildi. Örgütlenme hakkını kullanmak isteyen on binlerce emekçi çalışma hakkından yoksun bırakılarak işten atıldı. Barajlarla ve aylara, yıllara yayılan yetki süreçleriyle örgütlenmeler fiilen sönmülmendi.

¶ Kamu emekçileri uğruna mücadele ettikleri grev hakkıyla birlikte gerçek ve özgür niteliğine kavuşacak toplu iş sözleşmesi hakkını kullanmak, insanca geçim ve çalışma koşulları sağlamak için oy verecektir.

Giderek otoriterleşen AKP iktidarının son evresi de önce resmi, sonra fiili OHAL Rejimi altında geçti. OHAL KHK'ları ile on binlerce kamu emekçisinin, başta çalışma hakkı olmak üzere, temel yurttaşlık hakları hukuksuz biçimde ellerinden alındı.

¶ Kamu emekçileri fiili OHAL ve KHK düzenine son verilmesi, KHK'ların yarattıkları tüm hak ihlalleriyle birlikte tasfiye edilmesi, hukuksuzca ihraç edilenlerin işlerine iade edilmesi, hukuk ve adaletin egemen olduğu bir ülke için oy verecektir.

AKP iktidarı başından itibaren bir savaş ve çatışma ortamı yaratarak var olmuştur. Barış talebi cezalandırılırken ırkçı, ayrıştırıcı söylem ve politikalar teşvik edilmiştir. Yol verilen ırkçı linçler, yaşam hakkı elinden alınan gençler, yerleşim alanları yok edilen siviller, sınırlarımız ötesinde sürdürülen yayılmacı operasyonlar, güvenlikçi, militarist ve yayılmacı politikalar için kullanılan devasa bütçeler toplumu kutuplaştırmış, korkunç insani sonuçlar yaratmış, emekçileri yoksullaştırmıştır. Kayyum politikasıyla halkın seçme ve seçilme haklarını ellerinden alınmış, milletvekilleri tutuklanarak halkın iradesi hiçe sayılmıştır.

¶ Kamu emekçileri kaynaklarımızın güvenlik harcamalarına ve silahlanmaya değil eğitime, sağlığa, temel kamusal hizmetlere ayrılması, onurlu bir barışın sağlanması, diyalog ve müzakereye dayalı çözüm süreçleri için, oy verecektir.

AKP+MHP iktidarında anayasa rafa kaldırılmış, hukuksuzluk rejimin temel karakteri olmuştur. Yasama-yürütme-yargı bağımsızlığı tümüyle ortadan kaldırılmış, tek elde toplanmıştır. Saraydan habersiz bir kuşun uçmadığı bir ülke yaratmak isteyen rejim, temel hak ve özgürlükleri kullanılamaz hale getirmiştir. Basın özgürlüğü ortadan kaldırılırken trol ordusu, Basın ve İletişim Başkanlığı ve yandaş medya üzerinden algı operasyonlarıyla halklarımızın gerçeğe ulaşması engellenmek istenmiştir. Sendikal hak ve özgürlükler kriminalize edilerek sendikal eylem ve etkinlikler işten atılmanın, gözaltına alınmanın, tutuklanmanın yıllarca ceza verilmesinin gerekçesi haline getirilmiştir.

¶ Kamu emekçileri temel hak ve özgürlüklerin güvence altına alınması ve kullanılabilmesi, sendikal hakların uluslararası standartlara kavuşması, örgütlenme önündeki engellerin kaldırılması için, oy kullanacaktır.

¶ **Kamu Emekçileri; devletin ve sermayenin mutlak iktidarına, toplumun ve doğanın talan edilerek nesneleştirilmesine, insanın ve toplumun güvencesiz kılınmasına, piyasanın dokunulmazlık zırhına büründürülmesine, yaşam alanlarımız üzerinde denetim kurulmasına karşı *cinsiyet özgürlükçü, söz-yetki-kararı gerçek sahipleri olan emekçilere, halklarımıza veren, eşit ve özgür yurttaşlığı esas alan, ülkemizde farklılıklarıyla bir arada yaşayan halklar gerçeğini gören ve haklarını tanıyan yeni bir anayasa için, oy kullanacaktır.***

Son 20 yılında Türkiye neo-liberal politikaların en acımasızca uygulandığı, yolsuzluğun ve rantın kamu kurumlarına iyice sirayet ettiği coğrafyalardan biri olmuştur. Özelleştirmeler, KÖİ projeleri, kamu hizmetlerinin ticarileşmesi, kamu kaynaklarının teşvik, destek, ihale vb. yollarla şirketlere aktarılması gibi uygulamalarla ülkenin kaynakları yağmalanmıştır. Eğitimden sağlığa, ulaşımdan iletişime devlet eliyle verilen tüm kamu hizmetleri tamamen piyasaya açılarak devletin sosyal işlevlerini yerine getirmesini sağlayacak kaynaklar kurutulmuştur. Yakın zamanda yaşadığımız pandeminin ve deprem felaketinin de gösterdiği gibi halkın sağlık, konut, beslenme gibi en temel ihtiyaçlarının karşılanması için kullanılabilir bir devlet kapasitesi neredeyse kalmamıştır.

¶ **Kamu emekçileri sosyal devlet ilkesinin geçerlilik kazanması, bütçe hakkı ve halktan, emekten yana bir bütçenin oluşturulması, tüm yurttaşların eşit, ücretsiz, nitelikli, erişilebilir, anadilinde kamu hizmeti alabilmesi, aciliyet kazanan sağlıklı konut ihtiyacının bilimsel ilkelerle, kamusal destekle, ekolojik yaklaşımla karşılanması için oy verecektir.**

Yaşadığımız son yirmi yılda ülkenin dağları, dereleri, tarım arazileri, ormanları yapılaşmaya, maden aramaya, santrallere, sanayi bölgelerine vb. açılarak görülmemiş düzeyde bir ekolojik talan ve yıkım yaşanmıştır. Dünyanın iklim krizini aşmak için ekolojik çözümler üretmeye yöneldiği bir dönemde Türkiye toprakları yaşanmaz hale getirilmiş, geleceğimiz tehlikeye atılmıştır.

¶ Kamu emekçileri doğa talanına dayalı ilkel sermaye birikimi modelinin aşılması, talana yol veren hukuksal ve fiili imkanların sermayenin elinden alınması, ekolojik, doğayla uyumlu bir kalkınma için oy verecektir.

AKP iktidarı tekçi, gerici, cinsiyetçi, militarist ve homofobik temelde oluşturmayı tasarladığı yeni toplumsal düzenin inşası için kadın kazanımlarını zayıflatmayı temel almış, baskı mekanizmalarını tümüyle seferber ederek kadınları ev içinde ve kamusal alanda iradesizleştirmeye dönük saldırılarına hız vermiştir. AKP iktidarında kadın düşmanlığı tırmanmış, toplumsal cinsiyet eşitsizlikleri derinleşmiş, işyerlerinde mobing, taciz yaygınlaşmış, kadın cinayetleri katliam boyutuna varmıştır. Kadınlar kamusal alanlardan dışlanmış, İstanbul Sözleşmesi'nden çıkılması örneğindeki gibi hukuksal koruma mekanizmaları ortadan kaldırılmıştır. Kadınların 25 Kasım, 8 Mart gibi sokaklara, alanlara çıkarak mücadeleyi yükseltme kararlılıklarını ifade ettikleri günler yasaklanmıştır.

¶ Kamu emekçileri toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması, cinsiyet kimliği eşitliği, nefret söylemi ve ayrımcılığın ortadan kalkması, kadın cinayetlerinde cezasızlık politikalarının son bulması, İstanbul Sözleşmesi feshinin iptal edilerek etkin uygulanması, ILO 190 sayılı sözleşmesinin imzalanması, kız çocuklarının eğitim haklarının geliştirilmesi, kreşlerin yaygınlaşması, bakım emeği yükünün kadınların üzerinden alınması, her alanda eşit temsiliyet için oy verecektir.

Son 20 yıllık süreç aynı zamanda bir gericileşme, dinselleşme, laiklikten uzaklaşma süreci olarak yaşanmıştır. Eğitimin içeriği dinselleştirilmiş, okullar imam-hatipleştirilmiş, siyaset ve yargı dinsel referanslarla belirlenir hale gelmiştir. Zayıflayan kamu hizmetlerinin yarattığı boşluğu dolduran, iktidar tarafından desteklenen tarikatlar yaşamın her alanında belirleyici bir toplumsal ve ekonomik güç haline gelmiştir.

¶ Kamu emekçileri birlikte yaşamın güvencesi olan gerçek ve özgür laiklik ilkesinin geçerlilik kazandığı, tarikat yapılarına desteğin kesildiği, eğitimdeki dinselleşmeye son verilip bilimsel temelde eğitimin yaygınlaştığı bir Türkiye için oy verecektir.

AKP iktidarında vekâleten görevlendirmeler kadrolaşmanın başka bir aracı olarak kullanılmaktadır. Vekâlet görevlendirmelerde esas olan asilde aranan şartlara sahip olma iken tüm kamu kurumlarında gerekli şartlar ve liyakat değil partili, akraba, yandaş olması yeterli olmaktadır. Bir diğer hukuksuzluk da anayasaya aykırı olmasına rağmen angarya çalıştırmadır. AKP iktidarında ayrımcı politikalar muhalif sendika üyelerinin fazla çalışma adı altında angarya çalışmaya zorlanması ya da geçici görevlendirme adı altında sürgün edilmesi şeklinde yaşanabilmektedir.

¶ Kamu emekçileri angarya çalışma, kadrolaşma, eşit işlerde farklı ücretlerde çalışma, ayrımcılık, sürgün ve iş barışını bozan mobbing son bulması için oy verecektir.

- 1) Yıllardır uygulanan neo liberal politikaların ve özelleştirmelerin ret edileceği,
- 2) Çalışma yaşamının demokratikleştirileceği,
- 3) Eğitim, sağlık ve sosyal güvenlik başta olmak üzere tüm kamusal hizmetlerin herkes için eşit, ücretsiz, nitelikli, ulaşılabilir hayata geçirileceği,
- 4) Çalışma hakkının gereğinin yerine getirileceği, İnsanca yaşanacak bir ücretin sağlanacağı,
- 5) Vergi adaletinin esas alınarak herkesin gelirin göre vergilendirileceği,
- 6) “Eşit İşe Eşit Ücret” ilkesinin benimseneceği,
- 7) İşçi Sağlığı ve İş Güvenliğinin ön plana alınacağı,
- 8) ILO sözleşmeleri başta olmak üzere uluslararası standartlar çerçevesinde gerçek ve özgür TİS gerçekleştirileceği, grev hakkının engellenmesinden vazgeçileceği, bu çerçevede 4688 sayılı yasanın değiştirileceği,
- 9) Çalışanların ortak örgütlenmesini içeren yasal düzenlemenin yapılacağı,
- 10) Çalışanları bölen, iş ve ücret güvencesini tehdit eden her türlü istihdam biçiminin kaldırılacağı, esnek, kuralsız, performansa göre çalışmaya-ücretlendirmeye son verileceği, kurallı çalışma, iş güvenceli ve kadrolu istihdamın sağlanacağı,
- 11) Atama, yer değiştirmelerin ve istihdamın siyasal çıkarlardan arındırılacağı,
- 12) Asgari Geçim Standardı Tespit Komisyonu tarafından belirlenecek bir tutarın Temel Gelir Güvencesi olarak verileceği,

- 13)** *Ek ödemelerin emekliliğe yansıtılacağı,*
- 14)** *Çalışma yaşamında ayrımcı, cinsiyetçi politikalara son verilerek kadınları daha fazla sefalete, yoksulluğa, açlığa mahkûm eden politikaların terk edileceği ve istihdamda kadın-erkek eşitliğinin sağlanacağı,*
- 15)** *İstanbul Sözleşmesi feshinin iptal edilerek etkin uygulanacağı,*
- 16)** *ILO'nun 190 sayılı İşyerinde Şiddet ve Tacizin Önlenmesi Sözleşmesi'nin onaylanacağı ve gerekli denetim mekanizmalarının kurulacağı,*
- 17)** *Kadınların iş yerlerinde maruz kaldığı cinsiyete dayalı her türlü şiddet, ayrımcılık ve mobbingi önleyici mekanizmaların oluşturulacağı, kadın beyanının soruşturmanın başlatılması için yeterli görüleceği,*
- 18)** *8 Mart'ta tüm kamu çalışanı kadınların ücretli izinli sayılacağı,*
- 19)** *Toplumsal cinsiyet eşitliğini esas alan bütçe oluşturulacağı, çocuk, yaşlı, engelli ve hasta bakımı gibi hizmetlere yönelik bütçe paylarının artırılacağı,*
- 20)** *Sendika, siyasi ve felsefi düşünce, etnik köken, inanç, cinsiyet, engellilik, yaş, LGBTİ+'lere yönelik ayrımcılığa son verileceği,*
- 21)** *0-6 yaş grubu çocuklar için kadın veya erkek olduğuna bakılmaksızın en az 50 çalışanın bulunduğu işyerlerinde ve 50'den az çalışanın bulunduğu işyerleri için çalışma alanına yakın, gece çalışması olan yerlerde 24 saat açık olacak şekilde, istihdam biçimine bakılmaksızın tüm emekçilerin yararlanacağı ücretsiz, anadilinde ortak bebek bakım üniteleri ve kreşlerin açılacağı,*
- 22)** *Engelli haklarının kamuda ve yaşamda tam anlamıyla karşılık bulacağı, engellilere yönelik ayrımcı ve ötekileştirici söylem ve pratiklerin yasal olarak yaptırıma tabi tutulacağı, engellilerin kurumlara erişimi ve ulaşımı için gerekli düzenlemelerin yapılacağı, engelli personelin durumunun iyileştirileceği, binaların fiziki yapısı engelli çalışanların*

durumları gözetilerek oluşturulacağı ve durumlarına uygun işlerde çalıştırılmalarının sağlanacağı,

23) *Kamu sermayeli şirketlerin Varlık Fonu'na devrine son verilerek Varlık Fonu'nun lağvedileceği,*

24) *Gözden geçirilmiş "Avrupa Sosyal Şartı'na" konan çekincelerin kaldırılacağı,*

25) *Eşit, özgür, demokratik ve laik bir Türkiye'de halkların kardeşçe bir arada yaşamasının sağlanacağı, Kürt sorununun demokratik, barışçıl ve müzakereler yoluyla kalıcı şekilde çözüleceği,*

26) *Başta eğitim olmak üzere anadilde kamusal hizmetler önündeki engellerin kaldırılacağı,*

27) *Üniversitelerin her açıdan özerk, özgür ve demokratik bir niteliğe kavuşması için karar ve denetim süreçlerinde kişilerin değil, kurulların egemenliğinin esas alınacağı, eşitlikçi, özgürlükçü, demokratik özyönetim ve özdenetim modelinin hayata geçirileceği,*

28) *12 Eylül hukukunun aşılarak demokratik dönüşüm için kapsamlı bir programın hayata geçirileceği,*

29) *Siyasal Partiler ve Seçim Yasalarının demokratik nitelikte değiştirileceği,*

30) *Kamu emekçilerinin siyaset yapma hakkının ve siyasal partilere üye olabilmelerini olanaklı kılacak yasal düzenlemenin yapılacağı,*

31) *Bu çerçevede yeni bir anayasa çalışmasının toplumun örgütlü tüm kesimlerinin katılımıyla başlatılacağı,*

32) *KHK'larla hukuksuzca ihraç edilenlerin tüm haklarıyla birlikte işlerine iade edileceği, baskı, sürgün ve gözaltılar nedeniyle meydana gelen mağduriyetlerin giderileceği,*

33) *Bağımsız yargı için gerekli düzenlemelerin yapılacağı,*

34) *Düşünce, ifade, inanç özgürlüğü ile örgütlenme hakkına yönelik*

ihlallerin ve baskıların son bulacağı, zorunlu din dersleri uygulamasına son verileceği, demokratik hak ve özgürlükleri kısıtlayan TMK'nın kaldırılacağı,

35) Özgürce toplantı ve gösteri, yürüyüş yapmanın önünde engel olan 2911 sayılı yasadaki hürriyeti bağlayıcı hükümlerin ve polis devleti anlayışıyla getirilen tüm yasakların kaldırılacağı,

Artan yoksulluğa, gelir bölüşümü adaletsizliğine ve açlığa karşı emekçi halkları koruyacak, insanların hayatlarını iyileştirecek, kendilerine nitelikli zaman bırakacak, onları güçlendirecek ve geleceğe daha umutla bakabilmelerini sağlayacak, hem üretimdeki emekçileri, hem işsizleri, hem de kadınları güçlendirecek, aynı zamanda doğadaki müşterek varlıklarımızın daha az tüketilmesine yardımcı olabilecek ekoloji dostu,

SİYASAL PROGRAMLARI DESTEKLEYECEKTİR!

KAMU EMEKÇİLERİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU
Selanik2 Caddesi, 44/1 Çankaya/Ankara
Tel: 0312 436 71 11 – Faks: 0312 436 74 70
www.kesk.org.tr